

N:o 21.

Ank. till Riksd. kansli den 12 febr. 1895, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om tillägg till 32 § i kungörelsen den 10 november 1882 angående förändrade grunder för förvaltningen af kronans jordbruksdomäner.

(I. A.)

32 mom. af kongl. kungörelsen den 10 november 1882 är af följande lydelse:

»Till uttrönande, huru utarrenderad egendom skötes och arrendevilkoren af arrendator fullgöras, skall egendomen hvart femte år eller oftare besigtigas af domänintendent eller den, som Kongl. Maj:ts befallningshafvande i hans ställe förordnar.

Syn å utarrenderad kronoegendom skall i stad af magistrat och på landet af kronofogde med det antal nämndemän, som Kongl. Maj:ts befallningshafvande bestämmer, förrättas före egendomens tillträde och derefter under arrendetiden, så ofta domänstyrelsen eller Kongl. Maj:ts befallningshafvande finner anledning derom förordna.

Den syn, som före egendomens tillträde hålles och hvilken har till ändamål att bestämma såväl den ersättning, afträdaren i ena eller andra hänseendet må vara skyldig utgifva eller berättigad att uppbära, som ock tillträdande arrendatorns åligganden, för så vidt desamma då kunna blifva föremål för pröfning, skall, der icke hinder möter, för-

rättas under sista året af förut löpande arrendeperiod, på lämplig års-tid, då marken är bar.

Det ersättningsbelopp för brister i byggnad och hägnad m. m., som tillkommer tillträdaren efter afdrag af värdet å de för hans räkning af företrädaren fullgjorda prestationer, tillhandahålles honom af domänstyrelsen, som hos den betalningsskyldige genast låter uttaga beloppet.

Kostnaden för syn, som nu är sagd, skola af- och tillträdare med hälften hvardera gälda.

Vid syner — — — — — insändas.»

I en inom Andra Kammaren väckt, till statsutskottets förberedande behandling hänvisad motion (n:o 41) har herr *O. Persson* i Killebäckstorp föreslagit, att i omförmälda mom. af kongl. kungörelsen angående förändrade grunder för förvaltningen af kronans jordbruksdomäner måtte, med anslutning till stadgandet om kostnaden för syn, som verkställes före egendomens tillträde, inskjutas följande tillägg: »Kostnaden för öfriga i denna paragraf omförmälda syner och besigtningar utgår af allmänna medel.»

Till stöd för sitt förslag har motionären hufvudsakligen anfört, att då dessa syner hölles för utrönande om och huru egendomen skötes och arrendevilkoren af arrendatorn fullgjordes, således helt och hållet i jordegarens intresse, det syntes vara naturligt och följdriktigt, att jordegaren och ej arrendatorn betalade synekostnaderna; ty arrendatorn borde med aflemnande af borgen för arrendevilkorens fullgörande hafva fullgjort allt, som af honom rimligen kunde begäras till arrendegifvarens säkerhet för vilkorens uppfyllande.

Förutom de i förenämnda § särskildt omförmälda syner, eller af- och tillträdessyner samt de i regeln hvart femte år af domänintendenten eller hans ställföreträdare förrättade besigtningarna, anställas å de utarrenderade kronoegendomarne jemväl sådana syner, som föranledas af ifrågasatta nybyggnader eller reparationer. De kostnader, hvilka för dessa senare syner drabba arrendatorerna, äro i sjelfva verket icke synnerligen betungande, enär de endast utgöras af resekostnadsersättning till kronofogden samt ersättning för rese- och traktamentskostnad till två nämndemän. Då deremot domänintendentens och, om så erfordras, byggmästares och skogs-tjenstemans inställelse vid dessa förrättningar samt, vid fråga om nybyggnader, i allmänhet jemväl ritningars och kostnadsförslags upprättande bekostas af allmänna medel, kunna synerna för kronan medföra afsevärda kostnader. Med hänsyn

härtill och då, derest dylika syner skulle kunna påkallas af arrendatorn utan någon särskild kostnad för honom, fara kunde uppstå, att desamma, till öfver höfvan stor utgift för det allmänna, i många fall blefve af arrendatorn utan giltig anledning utverkade, anser sig utskottet icke kunna biträda motionärens förevarande förslag, helst bestämmelser i fråga om kostnaderna för dessa förrättningar, på sätt motionären jemväl antydt, hittills plägat intagas i arrendekontrakten och väl äfven för framtiden synas lämpligast der böra hafva sin plats.

Utskottet hemställer alltså,

att herr O. Perssons förevarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 12 februari 1895.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.
